

KULTURNI PREGLED

Druga sklepna produkcija Glasbene akademije

V ponedeljek proti večeru je dovolj številno občinstvo prisostvovalo v veliki filharmonični dvorani drugi sklepni produkciji Glasbene akademije. Osem nastopov obsegaajoč program je navajal skladbe Ljerkova, Dvořáka, Thomasa, Lajčeve, Liszta, Gablerja, Verdija, Leoncavalla, Viextempse, Beethovna in V. Nováka. Nastopile so nekateri učenke in učenci iz šole profesorjev J. Betetta, F. Capponi-Usake, J. Slaisa, A. Trostove, A. Trosta in Z. Zarnikove. S klavirskimi točkami so pokazali svoje znanje Jolka Staré, Ada Burger in Sveto Marolt, nastopila sta baritonista Franc Langus in Slavko Štrukelj, dalje je pela sopranistka Marija Tiran, Janez Žnidar je igral na rog prvi stavek Gablerjevega koncerta, mlada, nadarjena violončelista Jelka Stanič pa je dosegla močan uspeh s Viextempsovimi »Koncertom v d-molu«, ki ga je izvajala na pamet. Pevece in oboje instrumentalistov so spremljali pri klavirju ga, Marta Bizjak-Valjaka, Ciril Cvetko, Samo Hubad in Jože Osana.

Ta produkcija ni bila — kljub nekaterim dobrim točkam — na zunaj tako zanimiva kakor prva, vendar so tudi ti nastopi potrdili splošni vtis, ki ga dobiva občinstvo o smotnem in uspešnem muzikalno-vzgojnem delu te naše glasbene srednje in visoke šole.

Lajze Perko

Teh nekaj slik, ki jih je mladi Notranjec Lajze Perko razstavil pri Kosu v pasazi Nebotičnika, prica o njegovem neugnanem hotenju, da bi umetniško dozorel in dal to, kar je sedaj samo njegov vzor. Lajze Perko je v slikarstvu še mlad, vendar opazamo od razstave do razstave njegovo rast: poglobljanje slikarskega izraza, uspešno prodiranje v svet čistih slikarskih vrednot in začudenje čuta za umetnostno dognanost.

Perko, li vecchio contadino — Kmečka korenina

— Mnogega mi še manjka, — je dejal ta osebno skromni slikar o samem sebi. — Trdno sem prepričan, da bom prej ali slej dosegel svoj daljni smoter in izrazil to, kar je v meni in kar si išče polnega, osebnega izraza. Služiti lepoti — to je moj visoki cilj, ker vem, da bom s tem služil tudi življenju.

— Zajela me je v svoj krog rodna zemlja. Neugnano me vabi k sebi. Tudi sedaj pojdem iz mesta domov, da jo spet vidim in vedno znova doživljam v bogati lepoti nje-nega poletja. Ni mi še dano, da bi jo upodobil v vsej njeni lepoti, tako, kakor bi hotel; toda moj odnos do nje, tvorji poglavitni vir mojih slikarskih navdahnjenj.

Med razstavljenimi slikami so motivi iz Cerknice, predvsem večja podoba Cerknice-kega jezera. Zdi se, da je Lajze Perko našel poseben slikarski, zlasti barvni izraz za to naše skrivnostno jezero. Sedaj je odšel spet tja, da se napije lepote in zdravja teh skromnih, a lepih tal. Riba, ki jo prinašamo, je portret nekega preprostega Notranjca, grčavega, originalnega, vdanega svoji grudi. Človeka-korenine, kakor pravimo. Njen izvirnik je obenem z nekaterimi drugimi Perkovimi slikami razstavljen občinstvu na najpreprostejši razstavi, kar se jih lahko poslužujejo naši slikarji: na razstavi v izložbenih oknih. Nekaj slik je pri Kosu, ena najboljnjih pa je v izložbenem oknu tvrde »Manone«.

ZAPISKI

Giacomo Leopardi. V večeršnjem podlistku pod tem naslovom je v predzadnjem odstavku petega stolpca izostala letnica Leopardijeve smrti. Stavek se glasi pravilno: »Dne 14. junija 1837 — v Neaplju je bila še kolera — mu je nenadno postalo slabo in je brez posebnih bolečin čez malo časa izdihnil, star 39 let.«

Ob priliki otvoritve beneške Biennale je priobčil »Il Piccolo di Trieste« v nedolški številki obsežen članek znanega kritika Silvia Benca, ki letošnjo umetnostno Biennale označuje v uvodu takole: »Ko je kdo rekel: vojna Biennale — in letos so vsi pravili tako —, je mislil vse kaj drugega, kakor je Biennale, ki se danes slovesno začne. Misli je na mnogo bolj omejeno razstavo, in vendar je Biennale obsežna, kakor je bila le redkokrat doslej. Pri tem so ljudje upoštevali samo to, da niso udeležene države, ki so prekinile odnose z nami. In vendar zadošča še mala Hrvaška, da s svojim velikim Meštrovičevim nadomestni najslavnejša imena. Pri tem niti ne poudarjamo dejstva, da je vojna sama navdahnila umetnostna dela tiste vrste, ki je sicer po navadi zapostavljena in zanemarljiva in ki odpira povsem nova obzorja in povečuje zanimivost razstave, obenem pa nekako vzpostavlja tisti stik z dušo množice, ki smo ga v zadnjih letih pogrešali. Ne da bi se bili morali prav vsi umetniki nujno baviti z vojnimi sližji, ker je že vojna doba, toda nekateri in celo številni se jih zavedajo in se jih oklepajo s strastjo ljudi in umetnikov. Nepriznani paviljoni, ki so se ustanovili letos, tako paviljon Aeronavtike, posebej je paviljon natečajev fašistične Italije in skoraj dočela paviljon futuristov, kažejo neredke duhovne osvetlitve, ki jim je dalo doživeti vojne plamen in svetlobo...«

Revija »L'Europa S. O.«, ki izhaja v Milanu kot posredovalni organ gospodarskega življenja v južnovzhodnem prostoru, prinaša v najnovejšem (5.) zvezku nemški članek o razvoju italijanske industrije in daljši statistični članek v italijanski in tekstilni industriji v deželah južnovzhodne Evrope glede na italijanske interese. Poseben prispevek nas seznaja z zunanjo trgovino Slovaške, nadaljnji pa z udeležbo Rumunije na milanskem velesejmu. Omeniti je še krajši članek o razvoju italijansko-hrvaških odnosov. Obsežni so — kakor v vsaki številki — informativni pregledi. V italijanskem delu so številne informacije s področja italijansko-južnovzhodnih gospodarskih stikov, pri čemer je beseda tudi o gospodarski ureditvi Ljubljanske pokrajine. V vestniku o Italiji so poročila in informacije v hrvaškem, nemškem in slovenskem jeziku. — Prihodnja številka bo posvečena gospodarstvu Rumunije.

Rimsko pokopališče v Aquilei. Starodavna Aquileja, ki je imela v srednjem ve-ku velik vpliv na cerkveno zgodovino naših krajev, je pridobila znamenitost posebne vrste. To dni je Minister Bottai slovesno odkril starorimsko pokopališče, ki ga je od-
notni odlični konservator in arheolog Gio-

vanni Brusin po daljšem skrbnem izkopa-vanju otel iz obilne naplavine poznejših dob. Gre za pet velikih grobnic iz prvih stoletij po Kr. Mazoleje obsega sarkofage z zanimivimi reliefi in predstavlja v sedanjih restavraciji arheološko znamenitost!

Emmi Funk, znana dunajska subreta, je nedavno promovirala za doktorico filozofije. Večer pred promocijo se je imela velik uspeh v neki Straussovi opereti.

Poletna dramska sezona v Milanu. V Teatru Nuovo v Milanu je Remigio Paone organiziral dramski festival, ki bo trajal od 16. junija do 13. oktobra. Sodelujejo najpomembnejši italijanski dramski igralci. Repertor obsega med drugim Alessijev »Služba doktorja Hirna«, Ontonellijeva »Človeka, ki je srečal samega sebe«, Benellijeva »Molaja«, Bevilacqua »Polnočnico naše-
ga časa«, D'Annunzio »Plamenico pod korcem«, Daudetovo »Arlesianko«, Forz-novo »Campidimaggio«, Forster-Neyerjev »Heidelberg«, Schillerjeva »Razbojnik«, Sudermannov »Očetov dom«, Bertoldi »Cen-
cerentolci«, Goethejeva »Faust« v no-
vem Errentejem prevodu Mollierovega »Don Juana«, O'Neillovo »Onkraj obzorja«, Ostrovskega »Nevidni« in Hauptmannov »Odisejev lok«.

Kronika

• Odlikovane z viteškim križcem padel na vzhodni fronti. Nemški listi poročajo, da je v hudih bojih na vzhodnem bojišču padele podčastnik Brinkforth, ki je bil prvi prostak nemške vojske, odlikovan z viteškim križcem. Na zapadni fronti je ob neki priliki kot strelec pri protitančkovskem topu v 20 minutah uničil 11 angleških tankov pri Abbevilleu. Tudi na ruski fronti se je Brinkforth odlikoval s svojo hrabrostjo in hladnokrvnostjo.

• Tuniški bej je umrl nagle smrti. Iz Tunisa poročajo, da je bej Sidi Ahmed-paša pretekli petek dopoldne umrl nagle smrti v palači de la Marsa. Njegovega naslednika so še tisti večer svečano ume-stili v vladarske dolžnosti. Pokojni bej je bil šele 40 let star. Vladoval je od leta 1928., ko je dedoval prestol po očetu.

• Rešenega otroka je spoznal za svojega. V Lauthenthalu v Harcu je bilo kopališče ob nedavnih lepih dneh zelo dobro obiskano. Med splošnim vrvežem pa se je zgodila ne-sreča. Neko 4letno dekletce se je prekučni-lo v kopališče tam, kjer je voda najgloblja. Eden izmed kopalcev se je pogumno po-gnal za dekletcem, ga privlekel iz globline in ga rešil mokre smrti. Ko je dekletce na-tančneje pogledal, je spoznal, da je rešil lastnega otroka.

• Velik vlomilčev plen v Bukarešti. Iz rumunske prestolnice poročajo o nenavad-no drznem roparskem napadu, po katerem se je zločinec posrešil beg. Eleganten oble-čen gospod je splezal z velikim nožem v desni ožrostrežja v stanovanje sile bogate gospe Elene Rakovice. Presenetil jo je v spanju, ji zamašil usta z robcem in je ob pretnjah z nožem izsilil od nje 1.600.000 lejev. Nato je zaprl svojo žrtev v veliko omaro za obleke in pobegnil. Izdana je bila tiralica.

• Štorklja, ki resnično skrbi za novoro-jenčka. Vi se boste nasmehali, meneč, da menimo s tem štorkljine mladice, za ka-tere skrbi dolgočrka mati. Toda ne, v resnici se je zgodilo, da so zasačili neko štorkljo, ki je že del časa kradla otroško perilo, kakor da ji res gre za izredno čast, da bi mladim materam prinašala kar oble-čene kričake v zabavo. V Gerswaldu pri Eibingu je neka štorklja zadnji čas zelo pridno obiskovala travnik, kjer se je su-šilo otroško perilo. Odnášala je kos za ko-som. Ko so prebivalci to opazili, so šli po-gledat v njeno gnezdo. Tam so našli celo skladišče hlačk, jopic in otroških srajč. Štorklja je uporno branila svoj plen, ki so ga pa nazadnje le spravili tja, kamor spa-da.

• Še en morilec obsojen na smrt. Pred posebnim sodiščem v Lincu je stal že več-krat kaznovani 27letni Harry Ludwig, do-ma iz Draždanov. O njem smo poročali, da je lani v noči od 10. na 11. septembra umoril 18letnega Vida Kaltschmidta, ki je bil čom-a z Bavarskega in je peš potoval po Sol-nograškem. Umoril ga je pa zato, ker se je mladenič protivil njegovim nakanom. Zdaj je bil Ludwig obsojen na smrt.

IZ LJUBLJANE

u— Kakšno vreme nam prinaša poletje? Upajmo, da kar najlepše. Vsaj uvedlo se je letošnje poletje z vedrino in z zlatim sijajem. Prvi letošnji poletni dan je bil še ne-koliko v znamenju oblačnosti prejšnjih dni. Ali že proti večeru se je docela zjasnilo in je nastopila krasna mesečna noč. Hladen veter, ki je vel popoldne, je močno čistil ozračje in pregal še zadnje krpo oblakov z neba. Noč je bila prav sveža. Medtem, ko je termometer v ponedeljek na prvi poletni dan, zgodaj zjutraj beležil 16,6° C in je čez dan bila najvišja temperatura 20° C, se je živo srebro večerj zjutraj povzpelo komaj na 9° C. Tolikšna je bila letošnja najnižja junijska temperatura 1. t. m. po deževju in po sneženju v planinah. Toda ob kresu nas ne more nič takega ustrašiti. To se je pokazalo zlasti večerj. Sonce se je vzpenjalo na čisto nebo, ki je visoko razpeto nad pokrajino kakor veličasten sinji baldahin. Naglo je narasčala toplota. V vse kote sili prijetna poletna svetloba. Ob ta-kem lepem dnevu torej upajmo, da nam bo poletje streglo, kakor doslej, z ugodnim vremenom. Naglo zore sadičji po ljubljanskih vrtovih, da jih je vesel ne samo last-niki, temveč tudi vsak opazovalec, prijatelj prirode.

u— Nov grob. Za vedno je zatisnila svoje trude oči vdova železničarja ga. Alojzja Fritz, rojena Potokar. K večnemu počitku bodo blago pokojniko spremlili v sredo ob 16. iz kapele sv. Anžleja na žalah na po-kopališče k Sv. Križu. Naj ji bo lahka zemlja! Užaloščeni svojcem izrekamo naše toplo sožalje.

u— Beseda ni konj, pravimo Slovenci. Toda, kadar ti v listu izpodletiš, prejmeš takšnole prijazno pismo izpod peresa hu-domušnega čitatelja: Dragi g. urednik! Naj Vam bo še dolgo hranjeno ljubo zdravje, ko tako skrbite za dobro voljo svojih čita-teljev. V torkovi številki sem čital, da je neki Madžar letos 1940. ustrelil svojo ženo z desetimi udarci s sekuro. Madžari so po-temtakrat huli ljudje, da se jim še sekira sproži. V svojih mladih letih sem čul sva-

rilo starejših: če se hudič vmes potakne se še grabele lahko sproži. To so nam vedno povedali, kadar se je zgodila kaka izmed onih čestih nezdov, da je kdo v lahkomišelnosti nameril orožje na svojega bližnjega, prepričan, da ni nabasano. V ta-kih primerih se kaj rado izkaže, da je na-basano in da ima sam satan svoje parkije vmes. Tako bo morda tudi z ono malžarsko sekuro. Morda imajo tam pregovor: Če vrag hoče, se še sekira sproži... Takoj spoda-j pa sem našel na drugo, čisto nedolžno in prav nič grozno navedbo: »Sam škofov za-stopnik si je potisnil na sivi glavi nazaj vijoličasto tonzuro«. Bolj ko sem premišljal ta stavek, bolj se mi je zdel neverjeten. Ni-sem toliko poučen v teh stvareh, da bi ve-del, kako se imenuje tista mala kapica, ki jo imajo svedeniki na glavi. Če se ne mo-tim, ker je taka, kakor da si odrezal pokrovček od bučice pri pečlu. To čepico naposled res lahko potikaš na glavi naprej ali nazaj. Da bi pa tako počel s tonzuro, si pa kar ne morem misliti. Da pa se ne zaletim, moram priznati, da sodim tako le-o v navadni tonzuri. Če pa je tonzura vijoli-časta in če gre za škofovega zastopnika samega, bi to uleglo biti. Jaz res nisem tako temeljito poučen o teh stvareh. Višji hierarhi znajo marsikaj, česar občajni ne-zmorejo in nad čemer stmi zlasti laik. Za-to si res ne lastim dokončne sodbe. Pa brez zamere — rečimo, da gre morda za tiskar-skega škofa, kakor vzelej takrat, kadar je zapisano: »barometer je beležil 30° C na soncu...«

u— Cepljenje proti tifusu se je v mest-nem fizikatu začelo v ponedeljek ter je v prvi vrsti določeno za perice in za vse, ki imajo opraviti z močjo in mlekom. Kdor je bil v ponedeljek ali včerajšnji terek iz ka-kišnega ali razloga zadržan, ima še vedno čas, da začne z uživanjem zaščitnih tablet današnje sredo ali v skrajnem primeru šele jutranji četrtek, da bo cepljenje z uživa-njem tablet še ta teden končal. K cepljenju pa mora priti vsakdo popolnoma tešč, ker drugače zaščitne tablete nimajo učinka. S seboj naj vsak prinese tudi svoj kozarec, ker je tablete treba zaužiti z vodo. Ceplje-nje gre zelo naglo ter izgube ljudje prav malo časa, če pridejo na mestni fizikat v Mestni dom že ob 7.30 uri zjutraj, ker traja cepljenje samo do 9. ure.

u— Drugo cepljenje proti davici se prav lepo in v redu razvija, ker starši pripeljejo svoje otroke res na iste prostore ter ob do-ločenem času k drugemu cepljenju, da so res pohvale vredni, kako skrbje za zdravje svojih otrok. Vendar pa se opozarjamo, naj gotovo pripeljejo otroke k drugemu cepljenju, ker dobe potrdilo o opravljenem cepljenju, ki ga bodo potrebovali že pri vpisu otroka v šolo.

u— Poprava hišnih fasad. Prvo društvo hišnih posetnikov in Ljubljani vabi hišne posetnike ljubljanske, da v njih lastnem interesu ugodijo pozivu Mestnega pogla-varstva in preplekajo dele hišnih pročelij, ki kvarijo prijeten vtis. Društvo je toz-da vedno pisalo, a člani tega niso poštevali. Posetniki naj se obrnejo za pojasnila na društveno pisarno.

u— Prodaja starega papirja in raznih od-padkov. Avtonomna sekcija Italijanskega Rdečega križa prodaja večjo količino starega papirja (aktov, tiskovin itd.) in blagovnih odpadkov (od del. oblek, pelerin, vrec, na-hrbtnikov). Interesenti naj pošljejo svoje ponudbe do 27. t. m. glavni pisarni avto-nomne sekcije, Gosposvetska cesta 2-II. Prevoz iz skladišča v Ljubljani gre na stro-ške kupca.

u— Tisti, k so končali meščansko šolo ali nižjo gimnazijo in šele nadaljevali študije na trgovski šoli ali Trgovski akademiji, naj dopolnijo svoje znanje v poletnem učnem te-čaju, kjer dobe temeljito pripravo iz vseh predmetov. Učnina, plačljiva pri vpisu, je zmerna. Vpisovanje vsak dan od 10. do 12. v avli Uršulovni, Kongresni trg.

u— Sklepna produkcija Glasbene akade-mije. Na tretji sklepni produkciji se bodo izvajale skladbe Marcella (sonata za čelo), Corellija (sonata za violino), Haydna (kla-virski trio) in Dvořáka (klavirski kvartet). Spored je nastudiral priznani violinski pe-dagog J. Šlais. Nastop se bo vršil v sredo 24. t. m. ob 18. uri v mali filharmonični dvorani. Sporedi po 3 lire (za dijake 1 li-ro) so na razpolago občinstvu v Matični knjižnici.

u— Rdeči križ objavlja. V pisarni avto-nomne sekcije Italijanskega Rdečega križa, Gosposvetska cesta 2-II, se naj takoj javijo naslednje osebe: Pintar Jakob, Hojnik Slavko, Stenovec Franjo, Adamič Arnost, Božič Franc, Debenjak Albin, Kurtič Marija, Ma-rolt Ladislav, Mileušič Peter, Oblak Al-fonz.

u— Norvežan obsojen v Ljubljani. Pred sodnikom poimeno se je moral zaradi na-vijanja cen in verižništva zagovarjati Karel Johansen, po poklicu mornariški narednik, rojen leta 1912. v Jassu v Rumuniji in pri-stopil v Trondheim. Po čudnem naključju je mož s svojo ženo prišel v Ljubljano, kjer je našel zavetje v stari cukrarni. Johansen se je hitro udomačil in navezal poslovne st-

Dr. Aljehin — zmagovalec turnirja v Solnogradu

Šahovski turnir v Solnogradu. V pred-zadnjem kolu moštrega turnirja sta si Schmidt in Junge delila točko. V sicilijanski igri je bil Schmidt najprej v prednosti, toda Junge se je skrbno branil in je par-tija končala neodločeno. Bogoljubov in Ke-res sta igrala kraljevo indijsko partijo. Slednji je kmalu po otvoritvi prišel v boljši položaj, toda igra je slabo nadaljeval, tako da si je Bogoljubov priboril kmeta. Pozneje je Bogoljubov po neprevidnosti iz-gubil figuro in se je moral vdati. Sicilijan-ska igra med dr. Aljehinom in Stoltzom se je razvijala enakovredno do končnice. Da bi jo zapletel, je Aljehin žrtvoval kmeta, Stoltz pa ni našel najboljšega odgovora in je igro izgubil. Stanje po 9. kolu je bilo naslednje: dr. Aljehin 6 in pol točke, Keres 6, Schmidt in Junge 4, Bogoljubov 3 in pol in Stoltz 3 točke.

V četrtek se je zbralo mnogo gledalcev k odločilnim bojem na solnograškem turnirju. Keres ni mnogo tvegala. Če je hotel biti prvi in zmagovalec turnirja, bi moral premagati svojega rivala dr. Aljehina; v primeru po-razu pa je še vedno ostal drugi. Takoj v začetku je zelo ostro napadel in žrtvoval dva kmeta. Aljehin ni izbral vedno najbolj-še nadaljevanje, tako da je imel nasprot-nik dvakrat v rokah priliko za remis, kon-

čno pa sta oba kmeta Aljehin omogočila, da je partijo dobil in postal zmagovalec turnirja. Oba nemška mojstra sta se borila za boljše mesto in je obema tudi uspelo. Junge je sicer izgubil v srednji igri kmeta. V končni stolpov pa si je zagotovil pred-nost in je po 71 potezah odločil partijo z Bogoljubovom, ki na koncu težkega boja ni bil dorel hudim naporom sebi v prid. Schmidt je zavrnil vse napade Stoltza in v 51. potezi zmagal.

Zmagovalec solnograškega turnirja je to-rej postal dr. Aljehin, ki si je priboril 7 in pol točke. Sledijo mu Keres s 6 točkami, Junge in Schmidt sta dosegla vsak po 5 točk. Bogoljubov je ostal na predzadnjem mestu s 3 točkami in pol, Stoltz pa je do-bil 3 točke.

Vodja velikonemške šahovske zveze Er-hardt Postek se je v svojem zaključnem go-voru zahvalil občinstvu za razumevanje in disciplino in ob živahnem o'bravnavanju izro-čil nemškima mojstroma Schmidt in Jun-gu za njune uspehe zlati časni kolajni. Zvečer je gauliter dr. Schel, ki je bil po-krovitelj šahovskega turnirja v Solnogradu, sprejel v svoji rezidenčni vseh 6 šahovskih mojstrov in vodjo turnirja dr. Fabiana z za-stopniki nemške šahovske zveze ter moj-strom izročil dosežene nagrade.

Iz Hrvatske

Rumunski kralj je odlikoval Poglavnika. V ponedeljek teden je rumunski poslanik v Zagrebu Dimitru Buzdugan izročil Poglav-niku veliki križ reda Karola I., s katerim ga je odlikoval rumunski kralj Mihail v znak simpatij rumunskoga vladarja za hr-vatski narod. To je najvišje rumunsko od-i-kovanje, s katerim se odlikujejo samo su-vereni.

Hrvatski književniki v Bolgariji. Pretekli teden so se pripeljali v Sofijo zastopniki hrvatskih književnikov. Sprejem je bil pri-sršen in so se ga udeležili vsi vidnejši predstavniki bolgarske prestolnice. V dvo-rani Bolgarske akademije znanosti so goste priredili večer hrvatske književnosti.

Sprejemi pri Poglavinu. V zasebni av-gijenci je sprejel Poglavin pretekli teden karabinjerskega podpolkovnika Guida Gras-sinija in ustaškega majorja Vilka Pečnikar-ja, ki se je vrnil s poučnega potovanja po Italiji.

Najstarejši pilot-lovce. V razgovoru s hr-vatskimi časnikarji je povedal poveljnik hr-vatske lovske skupine na vzhodnem bojišču podpolkovnik Džal, da je on najstarejši pi-lot-lovce v vsej zavezniški armadi. Ima 26 let, toda pravi, da ga to prav nič ne moti v izvrševanju njegove službe.

Delovni čas v uradih. Od 15. t. m. je do-ločen delovni čas v vseh državnih uradih od pol 8. zjutraj do pol 3 popoldne. Z

Dar hrvatskih legionarjev Rdečemu kri-žu. Tretji bataljon hrvatske legije pristo-vojlcev je iz svojih prihrankov zbral 96.000 kun in jih poslal hrvatskemu Rdečemu križu.

Sremci pridejo v Zagreb. Prihodnje nede-ljo obišče hrvatsko prestolnico večja skupi-na delavcev in nameščenecv iz raznih kra-jev v Sremu. V Zagrebu bodo njim na čast priredili več zabavnih prireditev. Udeleženi imajo 75 odstotni popust na železnice.

Hrvatska zastava na Donavi. Pred dnevi je pripeljala z Dunaja v Zemun nova hrva-tska tovorna motorna ladja »Zagreb«. S se-boj je pripeljala še 5 vlečilec in parnik na kolesa »Savor«. Po dolgih letih se je na Do-navi spet pojavila hrvatska zastava.

Odlikovani nemški častniki. Pretekli te-den je Poglavin sprejel v avdienco večje število nemških častnikov in jih odlikoval z najvišjimi hrvatskimi redi. Svečanosti so prisostvovali predstavniki vlade in vojske. V svojem nagovoru se je Poglavin nem-skim častnikom zahvalil za njihovo sode-lovanje pri hitrem zlomu jugoslovanske vojske in pri udeležbi nedavnih uporov.

Filmska snemanja v Sarajevu. Pretekli mesec so organi državnega procevalskega in propagandnega urada izgotovili 3000 m filmskega traku iz sarajevske zgodovine in posneli za film zanimivosti bližnje okolice.

Dober pridelek se obeta. Po poročilih hr-vatskih listov je pretekli teden deževalo skoro po vseh krajih države. Vsi posevki se lepo razvijajo. Košnja je bila obilna.

Nov planinski dom na Sljemenu. Te dni je bil sezidan na Sljemenu dom društva uslužbenecv Poštne hranilnice v Zagrebu. Z gradnjo so pričeli pred dvema letoma. Stroški so znašali nad milijon kun. Nabava pohištva in posteljnine je že v teku in bo dom v najkrajšem času svečano odprt.

Odkup oljne repice se je že pričel. Za-jednica predelovalcev oljaric opozarja tr-govce, da je odkupna cena za oljno repico določena na 750 kun za 100 kg. Trgovci morajo vso odkupljeno količino ponuditi najprej Zajednici predelovalcev oljaric.

Otvoritev pravoslavne cerkve v Hrvatski Mitrovici. Preteklo nedeljo se je v Hrvat-ski Mitrovici pripeljal novoimenovani za-grebski mitropolit Gernomon k otvoritvi pravoslavne cerkve. Posvečenju so pris-tovovali predstavniki državnih oblastev in obojene sile ter množični verniki.

Hrvatski kulturni teden v Bratislavi. V dneh od 28. t. m. do 5. julija bo priredila bratislavska radijska postaja hrvatski kulturni teden, v čigar okviru bodo razna pre-davanja in glasbeni nastopi.

Iz Srbije

Bivši jugoslovenski državljani nemške narodnosti se morajo javiti vojaškim obla-stem. Pooblaščenec za zunanje zadeve pri vojaškem poveljstvu v Srbiji je izdal okli-c, po katerem se morajo vsi bivši jugoslovan-ski državljani nemške narodnosti, rojeni v letih od 1879. do 1924. in stanujoči na pod-ročju vojaškega poveljstva v Srbiji, javiti pri omenjenem uradu.

SPORT

Železna volja je prvi pogoj za atleta

Uspehi so dosegljivi samo po velikih prostovoljnih žrtvah in neprekinjenem sistematičnem treningu

Nemški državni trener Sepp Christmann je objavil nekaj splošnih načel o prostovoljnem žrtvovanju in neprekinjenem sistematičnem treningu. ki sta potrebna vsakemu atletu, če hoče kaj doseči, in iz tega sestavlja posebno nekaj glavnih misli tudi za naše atlete. Christmann pravi med drugim:

»Sportnik, ki si je izbral lahko atletiko za svojo panogo, ima pred seboj dolgo in naporno pot. Če hoče dosegati še tako majhne uspehe in če je res s srcem pri stvari, potem se ne bo tako kmalu zadovoljil s prvimi sadovi svojega dela, temveč bo zmerom več zahteval od svojega telesa. Če hoče to doseči, mora prostovoljno prevzeti marsikatero odpoved in se skoraj odreči ugodnemu življenjskemu načinu. Kdor hoče veljati več kakor povprečni ljudje, mora tudi več delati in tudi več žrtvovati, kakor povprečni človek ter se odpovedati marsikaterim prijetnostim, ki jih lahko uživajo drugi. V boju za doseg tega cilja bo moral trajno premagovati notranje odpora, največ bojev pa bo imel zaradi tega, ker je vsak človek že po svoji naravi nagnjen k telesnemu ugodju in ker vsakogar že narava sama navađa, da se umika prenatrpnemu delu.

Kot edino orodje v tej borbi služi človeku volja. Samo železna volja daje mlademu kandidatu za bodočega sportnika možnost, da se zmerom znova upira tem notranjim odporom. Tako mora aktivni atlet v borbi na terenu, če hoče pustiti svetlega nasprotnika za seboj ali prepričati, da bi ga prekosil, že zaradi tega pokazati toliko energije, ker ne sme popustiti močni in vabljivi misli, da bi popustil. Zaradi tega se o vsaki sportni tekmi po pravici govori kot o veliki borbi. To je notranja borba proti odporu in proti ugodnosti, ki človeka vabi k sebi na vsej poti v življenju.

Največ volje in energije pa mora sportnik pokazati takrat, kadar se pripravlja na uspehe te vrste. Ko se mora redno in sistematično vezati dan za dnem, se ga čisto letva slaba volja in malodušje, ki ju mora spet premagovati z železno voljo; saj je znana stvar, da morajo atleti nešteto krat ponavljati in se urediti ter izpolnjevati svoje znanje v raznih fazah tehničnih nastopov. Pri vsem tem pa končni uspeh na splošno ni v nobenem pravem razmerju z žrtvami. Za neznatno število vsakoletnih nastopov, kjer se lahko atlet pomeri z ostalimi, se mora pripravljati in živeti po sportnih načelih dolgo in dolge mesece. To zahteva mnogo vztrajnosti, ne glede na to, da človeka vsak dan srečuje toliko in toliko skušnjav, da bi se vrnil v običajno življenje svojih tovarišev.

Gledalec in vsi ostali, ki ne živijo v atletov bližini, lahko opazujejo in občudujejo uspehe železne volje pri aktivnem atletu samo v tekmovalnih. Toda tudi takrat dobijo samo nekaj bežnega vpogleda, to zahteva mnogo vztrajnosti, ne glede na to, da človeka vsak dan srečuje toliko in toliko skušnjav, da bi se vrnil v običajno življenje svojih tovarišev.

Lahka atletika je kot ena najbolj primernih sportnih panog trajna šola za krepitev volje, ki prinese aktivnemu sportniku tudi v ostalem življenju mnoge koristi. Tudi v življenju se uveljavljajo trajno samo značajni in odločni ljudje, udobni in lahkočivji pa doživljajo marsikatero razočaranje. Od tod morda izvira tudi, da se široke množice bodočih sportnikov ne morejo ali nečejo posvetiti tej sportni panogi z vsi resnostjo in vztrajnostjo.

Kakor je atletu za uspeh na terenu potrebna najpopolnejša telesna kondicija, tako potrebuje zanj tudi pravo duševno razpoloženje, ker je v vsaki borbi odločilno tudi živčno stanje. To velja zlasti za tehnične vaje in neredko se slišijo upravičene pripombe, da so atleti postali žrtve slabih živcev in so zmagali drugi z boljšimi živci.

Kadar koli se pri atletu govori o telesni kondiciji, se nikoli ne sme pozabiti, da je odvisna od duševnega razpoloženja. In kako se da izboljšati duševno razpoloženje pri tekmovalcu? Kakor ima sportnik za premagovanje notranjega odpora na razpolago svojo železno voljo, tako mu doživljajo v sportu nudijo sredstvo, ki ga živčno raztrese in ustvarja v njem najprimernejše razpoloženje za tekmovalne nastope. Od te-

ga razpoloženja je v ostalem odvisna tudi telesna kondicija in zaradi tega naj se v treningu po možnosti vpletajo tudi faze, ki vlijejo atletu novo veselje do dela. To je najlažje izvedljivo v času, kadar ni tekmoval, in sicer po možnosti v celih skupinah in ne samo pri posameznikih.

Popolna telesna in duševna kondicija ustvarja za tekmovalca pogoje, v katerih lahko uspešno preživi še tako težke preskušnje v borbi. Morda se zdi paradokso, če se govori oobenem o dveh skoraj nasprotnih metodah. Čeprav zahtevajo eni od atletov trdo šolo za krepitev volje, drugi pa zopet trening, ki naj atletu okrepi živce, je vendarle točno, da se morata obe metodi med seboj izpolnjevati.

Sport in propaganda

Dandanes se gotovo vsi narodi na svetu zavedajo velikega pomena in nalog, ki jih ima sport v telesnem in duševnem razvoju ter v zdravju in življenjski sili vsakega naroda. Zaradi tega je popolnoma razumljivo, da mu povsod tudi najvišji forumi posvečajo zmerom večjo pozornost. Mirno se lahko trdi, da ima pri velikih vojnih uspehih zadnjega časa tudi sport svoj znatni delež in da so v vojaškem pogledu močnejši oni narodi, ki prisojajo večji pomen sportu in telesni vzgoji.

S te strani so dali največ dokazov Nemci, Italijani in Japonci, toda tudi ostale države si prizadevajo, da bi za sport navdušile čim širše plasti naroda. Tako je na primer na Švedskem tamkajšnje sportno vodstvo pred kratkim določilo posebno sportno odposlanstvo, ki bo sedaj z avtomobilom obiskalo 110 švedskih mest z nalogo, da s primerno propagando tamkaj še bolj dvignejo zanimanje za sport. V vseh teh mestih bodo obenem kazali sportne filme, čitali in tolmačili izbrana sportna dela, posebnim predavatelji in strokovnjaki pa bodo kar dije ostali v teh mestih, kjer bodo na igriščih dajali švedskim sportnikom strokovne nasvete in vsa potrebna navodila za nadaljnje še intenzivnejše delo v sportu.

Nekaj beležk

Kakor piše celovški dnevnik, se je spomladanskega splošnega tekmovalstva v tehnik v dobi od 15. aprila do 15. junija na Koroskem med ostalimi udeležilo tudi 4000 atletov iz 33 raznih obratov. Podjetja, ki so poslala v ta tekmovalja več kakor 75 odstotkov svojega osebja, so prejela posebna priznanja po raznih vrstah uspehov. Med temi podjetji navaja list tudi naslednje gorenjske obrate: Kovaško zadrugo »Plamen« iz Kroke, dalje trdke Medič-Miklavc iz Kranja, Tekstilno tovarno iz Medvoda, Storo d. d. iz Zgornjih Gamelnj ter še 3 tekstilne tovarne Intex, Brumen & Thaler ter Bruna, iz kamniškega okrožja pa tovarno za papir Bonač in sin v Domžalah. Ob isti priliki so prejeli priznanja tudi pletilnica g. Novaka iz Radovljice in lanena industrija iz Jarš.

Hrvatski kegljači so imeli kakor mnogi drugi hrvatski sportniki tudi svoj meddržavni nastop z Madžari. Gostje so pokazali že od vsega začetka precej prednosti in so nazadnje res tudi zmagali s 3123 proti 2951 točkam. Kakor pišejo zagrebški listi, je ta izid vendarle časten za hrvatske kegljače, ker slovijo Madžari kot trenutno najboljši metanci teh krogel v Evropi.

Sport in telesna vzgoja sta zdaj obvezno uvedena v vse finske visoke šole. Država je v ta namen vtirola visoke denarne zneske, vendar bodo prvi časi za to preureditev prišli v pošteno samo dijaki prvih štiri letov. Univerza v Helsinkih proučuje obenem osnutek, po katerem naj bi se telesna vzgoja obvezno uvedla v vse panoge šolstva, pri čemer računa tudi na velikušno podporo iz Švedske.

Dvanajst mednarodnih srečanj bo imela Nemčija v teku meseca julija, kakor je to pred kratkim odobril državni sportni vodja. Med temi prireditvami so veslaške tekme na Dunaju, dalje kolesarske dirke v Vratislavi, spet veslaške tekme v Berlinu, ženske teniške tekme v Lepzigu, plavalne tekme in nastopi rokoborcev v Rimu, nogometna tekma v Sofiji in slednjič še ena kolesarska dirka na Dunaju. Proti koncu julija nameravajo Nemci nastopiti s svojimi jadranci v Triestu, s svojimi plavalci še

enkrat v Hannoveru in slednjič s svojimi kolesarji ponovno na Dunaju. Računajo tudi na telovadni nastop najboljših žensk med Nemčijo, Italijo in Madžarsko, za katerega pa kraj in dan še nista odredjena.

Celso Maria Garatti:

Profesor

Nisem hotel postati profesor. Rektor se zdaj zmeja z glavo in vzdihne, kadar me sreča. Dijaki pa mi prirejajo manifestacije simpatij in si mečejo knjige v glavo, da bi imeli proste roke in mi mogli ploskati.

Pa naj bo! ... Ugraja mi poslušati deklince, kadar rečejo: »Jaz te ljubim« in jim v odgovor nagnem glavo nazaj, da vdihavam vonj njihovega diha.

Ptice, ki me imajo rade, začno takoj, če le vidijo kakega stražnika, zaskrbljeno čivkati, da bi me ne zasacili in odvedel v zapor.

Jaz lahko to storim; profesor ne.

Tudi profesorju rečejo deklince: »Jaz te ljubim.« In on bi jim hotel nagniti glavo nazaj in narediti toliko drugih stvari.

Namesto tega pa požre silino in si nadene naočnike.

»Že, že,« reče. »Jaz te ljubim.« »Jaz« je osebek, »ti« predmet, »ljubim« pa ona oseba ednine glagola ljubiti, ki spada v četrto vrsto s pripono —le.

»Vzemite nas s seboj,« rečejo deklince, »pobegnimo v Benetke!«

»Benetke!« reče on. »Starodavna obmorska republika, ki je premagala Turke in razširila vojne po vseh vzdolžnih morjih. Končala je pod vlado Daniela Mauna in Fustinato jo je opeval v lepo tekoči lirski pesmi.«

Jaz, kadar sedim, vzamem nagajive otroke na kolena in jim povem, kar mislim na račun njihovih mater.

Jaz lahko to storim; profesor ne.

Dečid mu zabljajo bučke v sedež stolice in mu prilepljajo papirnate ribe na rob jopiča. Z vrvmi mu izpodnašajo noge, da se spotakne in udari z obrazom ob tablo, in v vpslik mu načekajo nesramne slike.

On zamišljeno zmeja z glavo in reče: »To se ne sme, to se ne sme!« Potem zapiše nekoliko najslabših redov, ki jih, komaj pogleda drugam, dečki spretno spremenijo v najboljše; ali pa določi izključitev za dva dneva, ki ju učenci preživijo v parku z razposajenim igranjem, da jim čas prehitro mine.

Doma služkinja ž njim slabo ravna in mu krađe denar od zneska, ki je določen za gospodinjstvo.

»Dečki ga ne spoštujejo,« reče, »kakto naj bi ga jaze!«

Evro, zakaj nisem hotel postati profesor.

In zdaj, ko bi rad postal, sem že tako star in truden, da mi Bog pripravlja lep razred angelčkov, ki imajo le svetlošalo glavico in peruti.

In nikdar z nujnostjo ne vprašajo, da bi šli ven.

Radio Ljubljana

SREDA, 24. JUNIJA 1942-XX

7.30: Poročila v slovenščini. 7.45: Lohka glasba; v odmoru (8.00) napoved časa. 8.15: Poročila v italijanski. 12.15: Koncert violinista Karla Sancina. Spremlja pianist L. M. Škerjanc. 12.40: Kvartet »Bolognese« iz Fisarmionice. 13.00: Napoved časa; poročila v italijanski. 13.15: Poročila Vrhovnega Poveljstva Oboroženih Sil v slovenščini. 13.20: Pisana glasba, vodi dirigent Gallino. 13.30: Komorna glasba. 14.00: Poročila v italijanski. 14.15: Koncert Adamičevega orkestra. 14.45: Poročila v slovenščini. 17.15: Koncert violinista Karla Rupla in pianista L. M. Škerjanc. 19.30: Poročila v slovenščini. 19.45: Pisana glasba. 20.00: Napoved časa; poročila v italijanski. 20.20: Komentar dnevnih dogodkov v slovenščini. 20.30: Operna glasba. 20.40: Četrta ure Alatijsa. 21.25: Nastop novih pevcev v okviru pripravljalnega tečaja za radijsko petje. Orkester vodi dirigent Fragna, petje dirigent Segurini. 21.50: Simfonični koncert, vodi dirigent Bela De Csillery. 22.45: Poročila v italijanski.

Petrček je prišel prvič iz šole: »Očka, tukaj ti vračam škričevali s slaščicami... Da bi za to hodil osem let v šolo — ne, to ni vredno!«

»Petrček, ali so bile naloge, ki sem jih napravil včeraj zate, v redu?«

»Ne, oče, in naš gospod učitelj s tabo tudi ni zadovoljen!«

»Z mano ni zadovoljen? Kaj pomeni to?«

»Dejal je: Tako ne gre dalje, govoriti moram s tvojimi očetom!«

NIVA IN MIKI

»Zdaj pa glejta, dečka, da bosta pridna!« jima je rekel s svarečim glasom. »Danes bomo skušali prepluti štirideset milj, da dohitimo, kar smo včeraj zamudili.«

V trenutku, ko se je kanj zabil na gladini jezera, je nastopila v Nivi čudna izprememba, ki je ni opazil niti Mikij, niti kar je Challoner. Vsaka žilica njegovega bitja je vztrepetala, in srce mu je jelo utripati kakor na dan slavnega boja med Nuzako in starim Medvedom.

Mislil je, da se tisto, kar je izgubil, vrača in da bo kmalu vse v najlepšem redu; kajti duhal je mater!

Nato pa je dognal, da prihaja ta duh iz velikanškega kožuha, na katerem leži; tedaj je odskočil, počenil na okrogli trebušček in pogledal preko skrčenih šap.

Težka, nerazrešljiva uganka!

Človeška zver je krmarila čoln, in pod njim je ležala mati: topla, mehka, tako grozotno mirna! Ni si mogel kaj, da ne bi tiho zaječal po nji, a ves odgovor je bil ta, da je tovariš na vrvi sočutno zacvilil. Mati se ni ganila; niti najmanjšega glasu ni dala od sebe; Niva ni videl od nje nič drugega kakor črno, zametasto kožo; Imela ni več ne glave ne udov ne velikih golih podplatov, po katerih jo je rad ščegetal, ne uhljev, ki jih je grizel, kadar je bil poreden. Nič drugega ni bilo ostalo kakor ta kup kožuha in ... duh po nji. In vendar je bilo to dvoje njegovi izgubljeni dušici velika, topla tolažba. Niva je čutil varno bližino neukrotne, neuničljive moči.

Urejuje Davorin Ravljen — Izdaja za konzorcij »Jutra« Stanko Virant. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja: Fran Jeran. — Za inseratni del je odgovoren Ljubomir Volčič. — Vsi v Ljubljani.

Mali oglasi

Službe išče

Perfektna kuharica solidna, zdrava, poštena, 15-letno stalno službo k mali družini. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 8417-2

Vajenci (-ke)

Beseda L. — 60, taksa — 60, za dajanje naslova ali za sifro L. 3.—

Brivskega vajenca

sprejemam takoj. Rudolf Zakoršek, brivec, Ljubljana, Poljanska 51. 8431-44

Rouk

Kdor se želi hitro in uspešno naučiti italijanskega jezika, naj pošlje dopis na ogl. odd. Jutra pod »Dober uspeh« 8432-4

Prodaj

Brizgalne za brizganje vrta in drevoja dobite pri Heršič, Cesta 29, oktobra 13, telefon 37-54. 8196-6

Gospodinj

naj se zanimajo za »Samokuhalnik«, prihrani veliko kuhalne in časa. Dobi se: Mizarstvo Kerna, Tržaška c. 92. 8338-6

Prodaj

plinsko peč za kopalnico, model Vaillandgeyer G. 16. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 8414-6

Sobno kredenco

z roza marmorjem, izredno lepo, primerno tudi za restavracije in slaščičarne, proda poceni Golob, Gallusovo nabrežje 29. 8415-6

Kupim

Kupim krojaški električni likalnik, Seif, Sv. Petra nasip 29. 8412-7

Za praznike kave

kupimo celotno napravo. Ponudbe samo za večjo napravo z navedbo cene na ogl. odd. Jutra pod »Prazničje«. 8423-7

Krojaške odpadke

voitene in bombažne, pletilske ter šiviljske odpadke, kakor vse tekstilne odpadke kupuje: Gerkman, Hrenova ul. 2. J-99-M

Varilni aparat

električni, s punktirno napravo, kupim. Josip Oloprepec, Ljubljana, Za Gradom 9. 8430-7

Kolesa

Beseda L. — 60, taksa — 60, za dajanje naslova ali za sifro L. 3.—

Triciklji

Izredna prilika! Več komadov tuzilnih velikosti, z balon gumi, tudi nekaj rabljenih, zelo poceni napredaj. Specialna delavnica za tricikle Šušteršič, Tržaška 13 (Fligovec, levo dvorišče), tel. 29-27. 8413-11

Pohištvo

Beseda L. — 60, taksa — 60, za dajanje naslova ali za sifro L. 3.—

Spalnico

in kuhinjsko opravo, rabljeno, proda zaradi selitve. Miklošičeva cesta 14-IV. 8419-12

Elegantno spalnico

iz crebove korenine, strojno izdelano, poceni proda: Pohištvo Gluhak, Ljubljana, Florijanska 19. 8411-12

Omare za obleko

dvokrilne, prodaja najceneje Krže, pohištvo, Ljubljana, Bleiweisova c. (Tržaška) 47, polegavarne Malcen. 8420-12

Sobo odda

Beseda L. — 60, taksa — 60, za dajanje naslova ali za sifro L. 3.—

Lepo sobo

oddam boljše gospod. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 8408-23

Lepo sobo

s kopalnico, oddam boljše gospod. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 8422-23

Prijazno sobico

oddam gospodu, Krakovski ul. 31. 8413-23

Sobe išče

Beseda L. — 60, taksa — 60, za dajanje naslova ali za sifro L. 3.—

Kot sostanovalka

grem, ali da imam vsaj kabinet. Prednost, kjer je stalni stroj tudi na razpolago. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Sostanovalka«. 8429-23a

Prodaj njivo

v izmeri cca. 3000 m² na vzhodnem delu Ljubljane, blizu Kolinske tovarne. Cene po dogovoru. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Nujno rabim denar«. 8426-20

Stroji

Beseda L. — 60, taksa — 60, za dajanje naslova ali za sifro L. 3.—

Krmilni ohrvot.

Začetkom julija potrebujemo 600 sadik. Javiti: Karlu Kozovku, Kladnja 4, Trnovo. 8392-33

Pisalni stroj

nemški in ameriški, v prvovrstnem stanju, proda »Torpedos, Miklošičeva c. 18. 8338-29

Fritz Alojzija

roj. Potokar

vdova železnikarja

Pogreb blage pokojnice bo v sredo, dne 24. junija t. l. ob 4. uri popoldne z Zal — kapele sv. Andreja — na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, Trbovlje, Novo mesto, Beograd, Palermo, 22. VI. 1942.

ZALUJOČI OSTALI

ZAHVALA

Vsem, ki ste z nami sočustvovali in spremili našo nepozabno ženo in ljubljeno mater

JOSIPINO PERKO

soprogo šolskega upravitelja v pokoju

na njeni zadnji poti, naša najiskrenejša hvala.

Maša zadušnica se bo brala v petek, dne 26. junija 1942 ob 8. uri v župni cerkvi sv. Nikolaja.

Ljubljana, 23. junija 1942.

Globoko žalujoči rodbini:

PERKO — KOKALJ

ZAHVALA

Vsem, ki so sočustvovali z nami ob bridki izgubi našega nepozabnega očeta, starega očeta, tasta i. t. d., gospoda

IVANA LOKARJA

nadučitelja v pokoju

se najiskrenejše zahvaljujemo.

Posebej se zahvaljujemo g. baronu Codelliju za prepustitev kapele, pevskemu društvu Sava za odpete žalostinke, darovalcem vencev in cvetja, sploh vsem, ki so spremili draga pokojnika na zadnji poti.

Ljubljana, dne 23. junija 1942.

Zalujoče rodbine:

LOKAR, ZEN, CERCEK

nek, je zagledal kakih pet sto metrov dalje niz vodo skalovje in peneci se vrtnice. Brzica je drla med dvema curkoma, izmed katerih je padal eden skoraj navpič, drugi pa je tekkel v senci goste šume. Na prvi mah je spoznal, da mora pristati ob šumi, in ta je bila baš na nasprotnem, oddaljenem bregu. Zakrenil je čoln za 45 stopinj in jel veslati na vse kriplice. Tik preden je postal tok nevaren, je dosegel oni breg. Izza šumenja brzic je slišal zdaj razjarjeno rjovenje slapa. Prav v tem nesrečnem trenutku je Mikij znova poskusil spraviti Nivo v dobro voljo. S prijazno živahnostjo je iztegnil šapo proti medvedku. Dasi je bil majhen, je imel Mikij velikanške noge; njegova šapa je bila dolga in koščena, in ko je padla Nivi naravnost na smrček, je imela vso težo boksaške rokavice, če jo natakne izkušen strokovnjak. Uvaževati je treba tudi nenadnost tega razposajenega dejanja, in v nameček še Mikijevo nespet, da je z drugo šapo kakor s kijem udaril medvedka po očesu. To je bilo tudi med prijateljskimi preveč; Niva je mahoma zarenčal, se pognal z ležišča in planil po psu. Mikij, čeprav je v njunem prvem spopadu tako klavirno prosil milosti, je bil tudi sam bojevitega rodu. Ni kar si bodi, ako zmešal kri mackenzijškega lovškega psa, ki ima izmed vseh psov na severu največje šape, najširja pleča in največjo moč, s krvjo špica ali airdalca. Če je mackenzie ne glede na svojo levjo moč zmerom miroljuben in dobre volje, je v naturi špica in airdalca — kajti težko je razločiti, kateri izmed njiju je bolj nagnjen k boju — doberšen kos peklenskega. Mali Mikij je mahoma začutil, kako se v njem prebujala vrag. To pot ni prosil milosti. Postavil se je Nivovim čeljustim v bran, in prej ko v dveh sekundah je divjal na ozkem prostoru kanjčevega kljuna prvovrsten pretep. Challoner je zaman na vse grlo vpil, da bi ju spravil k pameti, pri čemer je moral

hkratu nenehoma veslati, zakaj nevarna brzica je bila tako rekoč pred nosom. Niva in Mikij sta imela preveč opravka in ga nista utegnili poslušati. Mikij je štiri šape so spet zacepetale po zraku, a to pot so bili njegovi ostrbi zobje čvrsto zasajeni v ohlapno kožo Nivovega vrata, in njegove prednje in zadnje okončine so nenehoma zadajale udarce, ki bi bili Nivo udušili, da se ni zgodilo tisto, česar se je Challoner bal. Sredi boja sta se nasprotnika zakotalila s kljuna v deroč, vrvrjačo vodo. Za kakih deset sekund sta povsem izginila; nato je Challoner videl, kako sta se več ko petdeset čevljev nižje od njega znova pokazali njuni glavi, ki ju je tok naglo nesel svojo usodno pot. Možu se je izrgal prestrašen vzki: rešiti ju ni mogel, a Mikij mu je bil že nekaj tednov edini tovariš in prijatelj! Mikij je Nivo, povezana z